

Порески третман прихода по основу камате на девизне штедне и друге депозите грађана

(Објашњење Министарства финансија, бр. 414-00-3/2010-04 од 21.1.2010. год.)

Законом о привременом изузимању од опорезивања порезом на доходак грађана одређених врста прихода („Сл. гласник РС“, бр. 5/09, у даљем тексту: Закон о привременом изузимању), који је ступио на снагу 30. јануара 2009. године, уређено је привремено изузимање од опорезивања порезом на доходак грађана одређених врста прихода физичких лица, поред осталог, прихода од капитала по основу камате на девизне штедне и друге депозите грађана, чије је опорезивање као врсте прихода физичких лица прописано Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09 и 44/09).

Наиме, одредбом члана 2. Закона о привременом изузимању прописано је да се не утврђује и не плаћа порез на приходе од капитала по основу камате на девизне штедне и друге депозите грађана, која је остварена од дана ступања на снагу овог закона до 31. децембра 2009. године.

Имајући у виду да је Закон о привременом изузимању ступио на снагу 30. јануара 2009. године, приход који физичко лице оствари по основу камате од конкретног девизног штедног или другог депозита, која је исплаћена или приписана у периоду од 30. јануара 2009. године (као дана ступања на снагу Закона о привременом изузимању) до 31. децембра 2009. године, независно од тога када је положен девизни штедни улог, односно извршено депоновање средстава, и независно од тога на који период су орочена средства, је изузет од опорезивања порезом на доходак грађана на приходе од капитала. Тако, камата остварена – исплаћена или приписана по основу девизних штедних и других депозита у периоду од 30. јануара до 31. децембра 2009. године изузета је од опорезивања независно од тога кад је физичко лице положило депозит и на који период је орочило средства, односно изузета је камата која припада (било да је исплаћена, односно приписана) обвезнику у наведеном периоду.

Тако, на пример, уколико је у септембру 2008. године орочен износ девизних средстава на период од годину дана – са истеком орочења у септембру 2009. године, целокупна камата која се по основу тих средстава остварује за период орочења (септембар 2008. г. – септембар 2009. г) изузета је од опорезивања, па сагласно томе не врши се „пресек стања“ нпр. на дан 29. јануара 2009. године у смислу раздвајања камате која припада до дана ступања на снагу Закона о привременом изузимању (кад није било у примени пореско изузимање) и камате која припада од дана ступања на снагу Закона о привременом изузимању (почетак примене пореског изузимања), већ се пореско изузимање односи на целокупну камату коју обвезник, у периоду од 30. јануара до 31. децембра 2009. године, оствари као исплаћену или приписану камату.

У случају кад физичко лице има орочена девизна средства нпр. на период од годину дана од 15. јануара 2009. до 15. јануара 2010. године, камата коју физичко лице оствари (исплата 15. јануара 2010. г) била би у целости опорезована порезом на доходак грађана на приходе од капитала, имајући у виду да би се камата остварила (исплатила, приписала) у периоду на који се не односи пореско изузимање (дакле после 31. децембра 2009. године), тј. након престанка важења Закона о привременом изузимању.

Уколико обвезник остварује камату по основу тзв. рентне штедње (оброчна исплата камате током трајања орочења девизног улога), камата коју је обвезник по овом основу остварио до почетка примене Закона о привременом изузимању (до 30. јануара 2009. године) била је предмет опорезивања порезом на приходе од капитала по основу камате. Међутим, камата коју је обвезник остварио (исплаћена, односно приписана) по наведеном основу у периоду од 30. јануара до 31. децембра 2009. године изузета је од опорезивања. За примања по основу камате коју обвезник оствари од 1. јануара 2010. године до дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана (који је у форми Предлога закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана упућен Народној скупштини РС на разматрање и усвајање, којим је предложено смањење стопе пореза на приходе од капитала, па и на камату, са 20% на 10%) примењује се стопа од 20%, а након ступања на снагу тог закона и усвајања предложеног законског решења приходи од капитала опорезивали би се по стопи од 10%.

Министарство финансија указује да се од ступања на снагу одредаба Закона о привременом изузимању, које се односе на привремено изузимање од опорезивања порезом на доходак грађана прихода од капитала по основу камате на девизне штедне и друге депозите грађана (од 30. јануара 2009. године), привремено нису примењивале одредбе важећег Закона о порезу на доходак грађана (тај закон је у примени од 2001. године) којима се, иначе, уређује, између осталог, опорезивање прихода од капитала по основу камате на девизне штедне и друге депозите грађана (према којима се ти приходи физичких лица опорезују по стопи од 20%), а да се након престанка важења Закона о привременом изузимању, односно од 1. јануара 2010. године регуларно примењују одредбе Закона о порезу на доходак грађана којима је уређено опорезивање прихода од капитала по основу камате на девизне штедне и друге депозите грађана. Сходно томе, камата коју физичко лице оствари почев од 1. јануара 2010. године, независно од тога кад је физичко лице положило депозит и на који период је орочило средства, била би у целости опорезована порезом на доходак грађана на приходе од капитала по стопи од 20%, имајући у виду да је камата остварена (исплаћена, приписана) у периоду када се поново примењују одредбе Закона о порезу на доходак грађана којима је прописано опорезивање камате.

Министарство финансија напомиње да је на седници одржаној 17. децембра 2009. године Влада усвојила Предлог закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, који је упућен Народној скупштини на разматрање и усвајање, којим је, између осталог, предложено да се стопа пореза на приходе од капитала снизи са 20% на 10%. Предложено је да закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.